

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazu (Nagypiactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. évfolyam 213 sz.
1935 AUGUSZTUS 3
Szombat

Céltalan a békitőbizottság munkája

.. mondotta Aloisi báró, Olaszország megbízottja a Népszövetség ülésén, amit csütörtök délutánra halasztottak

Ujabb olasz gőzösök ezerszámmra szállítják a katonákat Afrikába

Genf, augusztus 1.

A népszövetség 87-ik ülésének rendkívüli közgyűlése szerdán délután 5 órakor nyílt meg. Az első ülés azonban alig tartott egy óráig, mert Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter Franciaország népszövetségi megbízottja indítványára az ülést huszonnégy órával elhalasztották.

Pontosan öt órakor nyitotta meg a közgyűlést Litvinoc soros elnök. — A megnyitás után azonnal Aloisi báró olasz főmegbízott emelkedett szólásra és bejelentette, hogy Olaszország nem zárkózik el az elől, hogy a békéltető és döntőbírói bizottság újra felvesse a tárgyalásokat.

Aloisi báró rövid beszéde után Eden angol lord kért szót és nyilvánította azt az angol véleményt, hogy a népszövetségi tanács döntse el, hogy a békéltető tárgyalásokat lehet-e tovább folytatni, vagy pedig felveszik a vitát a népszövetségi közgyűlésen.

Laval francia miniszterelnök a következő szónok, aki kijelentette, hogy az olasz abesszin viszály ügyében olyan megoldást kell hozni, amely a béke ügyét szolgálja. Népszövetség június 25-iki ülésén elhatározta, hogy abban az esetben, hogyha az olasz abesszin békéltető bizottság tárgyalásai nem végződnek a kívánt eredménnyel, még augusztus 25 előtt a népszövetség összeül és meg fogja tárgyalni az ügyet, vagy ha szükség lesz rá, akkor egy ötödik döntőbíró fog kinevezni. Mivel Olaszország képviselője amellet a véleménye mellett marad, hogy a népszövetségi ülésen maradjanak meg az ual-uali viszály megtárgyalása mellett, vagyis annak megállapítására szorítkozzanak, hogy megállapítsák, ki volt az ual-uali támadás kezdeményezője, Etiopia képviselője pedig nem zárkózik el attól, hogy az egész Olasz-Abesszin ügyet tárgyalják is azért a következő indítványt teszi:

Halasszák el az ülés folytatását csütörtök délután öt órára, időközben az érdekelt hatalmak folytatásának tárgyalásokat és találják meg azt a formulát, amely az etiopiai kérdés békés elintézésére vezet.

Laval indítványa után Aloisi báró emelkedik szólásra és bejelenti, hogy a békéltető bizottság további tárgyalásai céltalanok, mert

a tárgyaló megbízottak még saját hatáskörüket sem tudták körvonalazni, mert az két ségtelen, hogy

a népszövetség csak arra adott felhatalmazást a békéltető bizottságnak, hogy megállapítsa a felelősséget az ual

uali támadásért. Egyébként Olaszország képviselője hozzájárult Laval indítványához, amihez az abesszin megbízott is csatlakozott.

Igy az ülés folytatását csütörtök délután 5 órára halasztották.

Eden és Laval tárgyalásai

Éjszakai távirat jelenti, hogy az ülés bezárása után Eden és Laval megbeszélésre ültek össze és több mint két órai tárgyalás után megegyeztek abban, hogy rá kell bírni Olaszországot arra, hogy

egyezzék bele a békéltető tárgyalások továbbfolytatásába, továbbá Olaszország tegyen olyan nyilatkozatot, hogy kötelezi magát a döntés meg nem történteig arra, hogy a tanács határozatát

nak aláveti magát.

Éjfélután közölték a francia meg az angol megegyezést Aloisi báróval aki közölte azt Rómával. Genfben izgatottan várják a római választ. Abban az esetben, hogyha Róma elutasítja a javaslatot, akkor Nagybritánia képviselője ragaszkodik ahhoz, hogy az olasz-abesszin viszály ügyét a maga terjedelmében még ebben az ülésnapban tárgyalják le.

Szakadatlanul szállítják az olasz csapatokat

Róma, augusztus 1.

Olaszország tovább folytatja csapat-szállításait az afrikai partok felé. Csütörtökön reggel Nápolyból két gőzös indult el, fedélzetén 100 tiszttel és 1000 legénységgel. Ezenkívül pedig számos páncélos gépkocsit hajóztak be Afrika felé. A messinai kikötőből szintén kifutott egy gőzös, amelynek fedélzetén olasz katonákat és hadianyagokat szállítottak az afrikai partokra.

London egyik közgazdasági lapja arról értesült, hogy Olaszország nagymennyiségű külföldi hajót vásárolt, azért, hogy elég hajója legyen az Abesszinia ellen meginduló hadművelete esetére.

Az Ernani olasz gőzősön 1000 szakmunkás indult el a keletafrikai olasz gyarmatok felé. A szakmunkásokkal az olasz gyarmati hadsereget akarják kiegészíteni.

Benes nem megy Genfbe a dunai egyezmény sikere érdekében

Páris, augusztus 1.

A Petit Parisien hosszúságú cikk keretében foglalkozik az ismét napirendre került dunai egyezmény ügyében folyó tárgyalásokkal. A lap értesülései szerint különféle vélemények alakultak ki az egyezménnyel kapcsolatban és hírek szerint az érdekelt államok politikusai elvetették a régi tervet, mert új egyezménynek a terve merült fel, amely sokkal egészségesebb megoldást helyez kilátásba. Egyes politikai körök véleménye szerint határozott tárgyalások még nincsenek ugyan az egyezmény körül, de a francia és olasz politikusok között eszmecserék folynak.

A francia lap híradása szerint a dunai egyezmény összekovácsolásán fáradozó ál-

lamok politikusai az egyezmény tervezetének záradékába bevették a kölcsönös segélynyújtást is. Kisantant körök — írja a lap — hivatalosan még nem kaptak értesítést az új tervezetről, de már mindegyik álam tud róla.

A Paris Soir tudni véli, hogy Benes eszébe jutott, hogy mint tudvalevő, a párisi alapokmányok hajlíthatatlan védője, nem vesz részt a Népszövetség genfi tanácskozásain. A lap értesülései szerint Benes éppen azért tartotta vissza magát a tanácskozásoktól, hogy ne legyen kénytelen akkor állást foglalni Olaszország ellen, amikor a dunai egyezmény tárgyalásai kitűnő mederben haladnak a megvalósulás felé.

A 333 nyereményes tombola 16. száma

Visszaállítják a szabad vallás- gyakorlatot Oroszországban?

**Külpolitikai okokból történik a nagy-
jelentőségű elhatározás**

Moszkva, augusztus 1.
Szovjetoroszországban nagy belpolitikai változásokra van kilátás. Mint Moszkvából érkező jelentések közlik, a népbiztosok tanácsa, elvben hozzájárult ahhoz, hogy a katolikus és görögkeleti vallások számára szabad vallásgyakorlatot biztosít. A nagyjelentőségű határozatnak külpolitikai háttere van. Litvinov szovjet külügyi népbiztos diplomáciai tárgyalásai során ugyanis biztosítékot kapott arra nézve, hogy

Oroszország nagyhatalmi állást és vezető szerepet kaphat Kelet Európában, ha a vallásszabadság elvét visszaállítja.

Erről a kérdésről Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter moszkvai útja során beható tanácskozások folytak, amelyek során Laval kérte a két vallás elismerését. Moszkvai beavatott körök véleménye szerint rövidesen összehívják a szent szinódust hogy a patriarchát megválassza.

Gyujtogatás okozta a cheresigi tüzet?

Letartóztattak egy gazdálkodót -- Másfélmillió lej a kár

Oradea, aug. 1.
Jelentettük már, hogy a bihormegyei Cheresig község egész gabonatermése elégett a szérűn. A csendőrségnek az a gyanúja, hogy gyujtogatás történt és őrizetbe vették Dumitru Radu gazdát, aki előző nap

összeveszett Joga Stefan cséplőgéptulajdonossal. Radu azonban tagadja, hogy ő gyujtotta volna fel a termést.

A kárt másfélmillióra becsülik, a község teljes idei termése odaveszett.

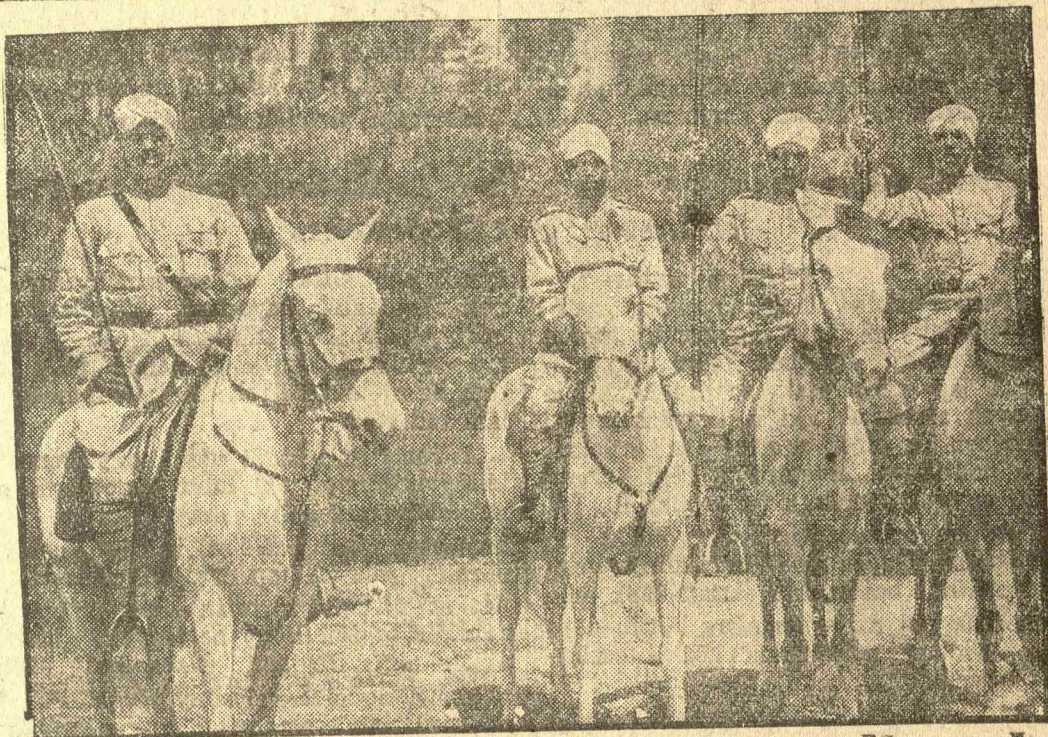
Éhhalállal küzdve tévelyeg egy házaspár a Fekete-tengeren

**Két repülőgépet és egy motoroshajót küldtek ki
megmentésükre**

Constanta, aug. 1.
Mangalia kikötőben a tenger hullámai egy orvosságos üveget dobtak ki a partra. Amikor a matrózok az üveget kibontották, egy cédulát találtak benne a következő szöveggel:

— Siessetek a segítségünkre! A nyílt tengeren vagyunk, éhen és szomjan vesszünk! — Puiu Mária és Marcell.

A cédulán nem volt keltezés. Az eseményekről azonnal értesítették a kikötő parancsnokságot, amely azonnal intézkedett, hogy egy motoroshajó és két repülőgép induljon el a hajótöröttek keresésére. Valószínűnek tartják, hogy a Puiu házaspár bár kaja 50—60 mérföldnyire van a parttól. — Egyelőre azt sem tudják, hogy a házaspár honnan indult el útjára.

**Lándzsás csapatok az európai államok
abessziniai követségeinek védelmére**

Abesszinia fővárosában, Addis-Abeában rendkívül ellenséges hangulat uralkodik az európai államok követeivel szemben. Az abesszin kormány lándzsás lovascsapatokat rendelt ki az egyes követségek személyzetének védelmére. Képünkön egy ilyen őrzőjárat látható.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

16

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a **333 nyere-
ményes tombolán**

1935 július 19. - aug. 20

A NAP

★

Egy ismeretlen tehetség

Nyár van, ilyenkor a hivatalokban szünetelnek, egész évi fáradtságukat pihenék most ki a tisztviselők.

Nem lehet híreket kapni sehonnán se, éppen ezért jól jön a legkisebb téma is. Az újságíró gyorsan jegyez ilyenkor föl mindent.

Éppen azon gondolkodtam a napokban, mit lehetne írni, amikor egy öregebb ember állit be:

— Nagy Ede vagyok kérem, — mutatkozik be hirtelen és minden kérdés nélkül folytatja, hogy zenészerző és Ady verseket zenésít meg, de már sok Petőfi verset is zenésített meg.

Udvariassan fogadom, hiszen ilyenkor nagyon jól jönnek az ilyen nagydedék.

— ?

— Nagy Edének hívnak, tasnádi műasztalos vagyok, de kérem szépen már egész kis koromtól kezdve nagy zenekedvelő voltam és Ady versei nagy hatással voltak reám.

— Sajnos nem ismerem a kottát és nem is igen tudom megtanulni, de a memóriám olyan jó, hogy nem felejték egy éneket sem — és hogy állításának valódiságát bebizonyítsa, — szakadozott aktatáskájából hatalmas Ady verseskötetet vesz elő, hogy ellenőrizsem a verseket. Ugyanis énekelni kezdi az általa megzenésített Ady dalokat.

Meghaligatom és mielőtt bevárná a véleményemet, máris újabb aktákat vesz elő a táskából, mely szerint különböző dalos egyesületek támogatásra szólítják a közönséget, de már kész kottái is vannak Nagy Edének.

Kora reggeltől késő estig dolgozott tasnádi kis műhelyében és este, amikor már elvégezte a munkáját, bement, szobájába zárkózott elővette az Ady verseket és próbálkozott a megzenésítésével, ami sikerült is Nagy Edének. Ugyanis egy tasnádi zenészerző lekottázta a megzenésített Ady éneket és már kész kottái vannak, amiket városról városra árusítgat.

Most is jár városról városra és a legkisebb helyeket járja be, nemsok eredményel, met nincs, aki meghallgassa, pedig nem lehet tudni, nem képvisel-e valamennyire is komolyabb értéket Nagy Ede tudása, de nem hallgatja meg senki. Bejárta már az egész országot, egyesületek vezetőit kereszte fel, de hasztalan, nem igen álltak vele szóba.

Amint Nagy Ede mondja, Saja Sándor tehetséges albisi ref lelkész tett újabban ígéretet arra, hogy vállalkozik a megzenésített Ady verseket lekottázni, s azok helyezéséért interveniálni az illetékes helyeken.

Jó volna már ténylegesen, ha egyszer valahol meghallgatnák Nagy Edét és megnéznék az arra hivatottak, hogy nem volna-e érdemes komolyan foglalkozni Nagy Edével, aki vállalkozott arra, hogy a nagy hatatlan nevű költő verseit megzenésítse.

K. I.

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 AUGUSZTUS

Felnyársalt a karó egy 8 éves kisfiút

Campina, augusztus 1.
Borzalmas módon ért véget egy nyolc éves kisfiúcska. Mihuescu Nicolai 8 éves kisfiúcska Cosmina községből felmászott egy szilvafára. A létra azonban, amelyen állott, leszakadt alatta és a kis fiú lezuhant. Oly szerencsétlenül fordult le, hogy belezuhant egy kiálló karóba, mely felnyársalta a kisfiút, aki azonnal meghalt.

Halálos vasuti katasztrófa Spanyolországban

Madrid, augusztus 1.
San Viscont állomáson tegnap két vonat hibás váltóállítást következtében összeütközött. Mind a két személyvonat mozdonya és első kocsijai tönkre zúzódtak. Hat utas az életét vesztette, míg több mint százán többé-kevésbé súlyosan megsebesültek. Az összeütközés annyira megrongálta a vonalat, hogy a forgalom teljes 12 óra hosszát szünetelt. A mozdonyokat és a tönkrement vasuti kocsikat csak ócskavasként használják. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a vasuti karambolért kit terhel a felelősség.

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18. Constantinescu zenekar. 19.15 Constantinescu zenekar. — 20.20 Gramofon. 21.15 Csehszlovák zene. 22.05 Rádiózenekar. 22.50 Rádiózenekar. — 23.25 Rádiózenekar. 24. Éjszakai hangverseny.

Budapest: 7.45 Torna, utána hanglemmek. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Hanglemmek. — 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás és víz állás jelentés. 14.30 A 2. honvédegyalozred zenekara. 15.40 Hírek élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákfélóra. 17.45 időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Beniczassy Judit elbeszélését olvassa fel. 18.35 A Ferenczi-Bondi szalon- és jazz-zenekar műsora. 19.10 Sportközlemények. 19.40 Komoróczy György előadása. 20.15 Durigó Tóna énekel. 20.55 Küllügyi negyedóra. 21.15 Vadnai László előadástje. 22.10 Kiss Béla cigányzenekara. 22.45 Hírek, időjárás jelentés. 23.05 Kamarazene. 24.10 Moussali Assam egyiptomi újságíró nő francianyelvű előadása. 24.30 Pataki Vilmos jazz zenekara. 1.05 Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Rádiózenekar. 18. Katonazene. 19.15 Katonazene. 20. Orgonahangverseny. 21.15 Jazz. 22.45 Jazz. 23.25 Jazz.

Budapest: 7.45 Trona, utána hanglemmek. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Losonczy Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 13.30 Hírek. — 14.20 Időjelzés, időjárás és víz állás jelentés. 14.30 Braun Sári zongorázik, Horváth László gordonkázik. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 A Magyar Cserkész szövetség előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Halász Gyula előadása. 18.30 A Magyarországi Famunkások szövetsége Dalárdája. 19.10 Közvetítés a rádió jubileumi filmjének felvételeiről. 20. Károlyi Árpád és cigányzenekara. 21.15 A Budapesti Hangverseny zenekar. 22.05 Hírek, lóversenyeredmények. 23.55 Hanglemmek. 24.25 Erőss István jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

SPORT

Románia jövőre már játszik a Középeurópai Kupában?

Fodor Henrik, a magyar profiszövetség főtitkárának nyilatkozata

Budapest, augusztus 1.
Fodor Henrik, a magyar profi szövetség főtitkára, az egyik lapban nyilatkozott a román-magyar sportbörke ügyéről s ezzel kapcsolatban Románia a Középeurópa Kupába való bekapcsolódásának megghiusuláról.

— A kupabizottság a szabályzat szerint nem is tárgyalhatta Románia és Jugoszlávia besorozását a KK-ba — mondotta Fodor Henrik, — mert erre csak a közgyűlés illetékes. Ezért tüztük ki a javaslatot

az 1936 márciusában összeülő közgyűlés napirendjére. Magyarország magatartása Románia kérése ügyében a két ország sportkapcsolatainak rendezésétől függ. Ha a rendezés megtörténik, Magyarország nincs ellene Románia felvételének. A magam részéről rokonszenvvel látnám a románokat a KK-ban, mert azt hiszem, a román futball nivója elég magas ahhoz, hogy itt kellő sikerrel szerepeljen. Lehetséges, hogy Románia már 1936-ban játszhat a kupáért.

Csak az „U” és a Romania játékosai vesznek részt a budapesti diákvilágbajnokságon

Bucuresti, aug. 1.

A román diákszövetség a budapesti főiskolai világbajnokságokra elküldötte nevezéseit. Az első hivatalos nevezési listában csak a futbalcsapat és három atléta szerepelt, később ezek mellé beneveztek még Bo tez Gábort a teniszbajnokságra.

A futballválogatottban a Ripensia, Vé nus, Unirea Tricolor és Juventus játékosai is szerepelnek. Mindezek az egyesületek kijelentették, hogy nem tudják játékosukat a főiskolai szövetség rendelkezésére bocsátani, mivel éppen a világbajnokságok idejére esik az Austria és Admira vendégjátéka a fővárosban, amikor szükségük van legjobb együtteseikre.

Ha ez tényleg valóra válik, úgy csupán az Universitatea és Románia játékosaival, akikhez a CFR (Bucuresti) néhány embere csatlakozna, utazna fel a válogatott csapat Budapestre. Az Universitatea kibékült a főiskolai sportszövetséggel, mely azzal is dokumentálja a jóviszony helyreállítását, hogy a kiutazásról szóló hivatalos kommunikéban úgy emlékezett meg az egyetemi egye-

sületről, mint amelynek közreműködésével rendezi a világbajnokságokon való részvétel.

Női atlétikai bairnoki verseny Brasovban

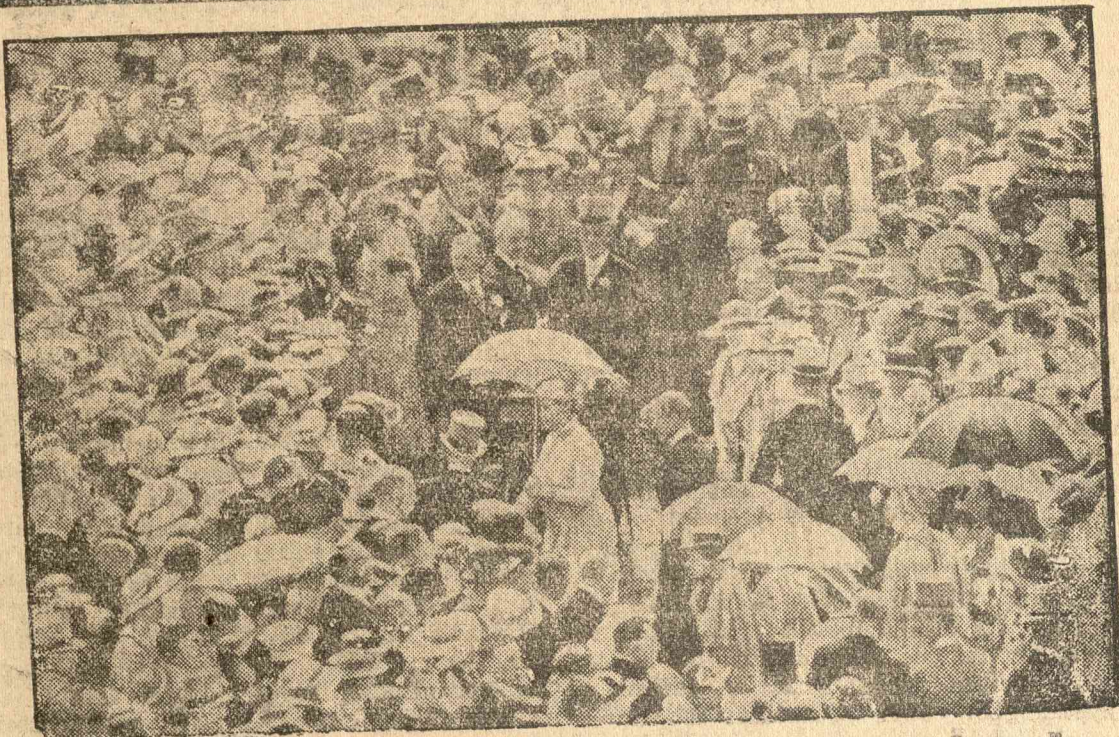
Brasov, augusztus 1.

Brasovban augusztus harmadikán és negyedikén rendezik meg Románia női atlétikai bajnokságait. Szombaton a következő versenyszámokat bonyolítják le:

60, 100 és 200 m. síkfutás előfutamai, súlydobás, magasugrás. Vasárnap: a szombati futószámok döntő küzdelmei távolugrás, diszkosz és gerelyvetés.

Ugyancsak szombaton és vasárnap bonyolítják le Brasovban Románia ezévi dekatlon és maratoni futóbajnokságát. Szombaton a következő dekatlon számokat bonyolítják le: 100 m., távolugrás, súlydobás, magas ugrás, 400 m. síkfutás. Vasárnap: 110 m. gát, diszkoszvetés, rudugrás, gerelyvetés és 1500 m. síkfutás.

A maratoni futóversenyt vasárnap délután 3 órai kezdettel tartják meg.

Kerti ünnepély az angol királyi palotában

A londoni Buckingham palotában nagyszabásu kerti ünnepélyt rendezett a királyi család, amelyen az angol politikai és társadalmi előkelőségek színe-java megjelent. Középen fehér napernyővel látható Marg királynő, mögötte a velszi herceg.

Nem lehet újabb illetéket kivetni a lisztre és kenyérre

A régebben megállapított taxák azonban továbbra is érvényben maradnak

Bucuresti, aug. 1.
A buzaértékesítő bizottság hivatalosan közli, hogy azon a taxán túl, amelyet a termény értékesítő bizottság kirótt minden kiló liszt és kenyér után, semmiféle hatóság újabb és másnemű taxát nem róhat ki. Ezt a rendeletet azért adta ki a buzaértékesítő bizottság, mert az egyes városi adminisztrációk, miután látták, hogy a liszt és a ke-

nyérre az állam taxát vetett ki, ezen felbuzdulva, ők is hasonló taxát vetettek ki. Tekintettel arra, hogy ez óriási drágaságot idézne elő, úgy a liszt, mint a kenyérkereskedelemben, azért a buzaértékesítő bizottság kiadta ezt a rendeletet, amely minden más taát. töröl. — A buza értékesítési rendelet előtt érvényben volt taxák azonban továbbra is érvényben maradnak.

Eltörlik a lisztre kivetett 90 és 20 banis taxákat

Bucuresti, aug. 1.
Az Adeverul című lap azt írja, hogy a buzaértékesítés jelenlegi rendszere megakadályozza a külföldi tartozások rendezésére vonatkozó tárgyalásokat, másfelől pedig bel politikai viszonylatokban is elégedetlenséget kelt.

Eppen ezért valószínűnek látszik, hogy a kormány módosítani fogja a buzaértékesítés rendszerét, jöllehet Sassu földművelésügyi miniszter élesen ellene van minden változtatásnak. Kormánykörökben ennek dacára is remélik, hogy Sassut sikerülni fog álláspontja meg-

változtatására bírni, amely esetben két három napon belül új buzaértékesítési rendszer lép életbe.

Igen valószínű, hogy visszatérnek az elmúlt évben bevezetett rendszerhez, amely kielégítő eredményekkel járt. Egészen bizonyosra vehető, hogy

törölni fogják a liszt kilogramja után kivetett 90 banis taxát és a községek sem fogják az őrölt liszt után eddig szedett 20 banis tazát szedni.

Ezek az illetékek a falusi lakosság körében igen nagy elégedetlenséget keltettek és így a hir megnyugtatólag hat.

Agyonverte és a vízbe dobta törvénytelen unokáját egy bestiális nagyanya

Budapest, augusztus 1.
Megdöböntő gyermekgyilkosság történt Vas megye rátóti járásban.

Pungor Józsefné idős gazdasszony fia, Pungor István, noha törvényes felesége és gyermeke volt, összeállt egy parasztlánnyal, akitől négy évvel ezelőtt fia született.

A fiatal Pungor ettől kezdve teljesen elhanyagolta családját és törvénytelen fiát jobban szerette saját gyermekénél is.

Az örgasszony erre szörnyű bosszúra határozta el magát. A négy éves törvénytelen kisfiut kivitte a falu határában levő erdőbe, ott előbb egy doronggal agyonverte, majd a gyermek holttestét egy vízmedencébe dobta.

A gyilkosságot úgy felezték fel, hogy Pungor István törvényes fia a gyilkosság idejében az erdő közeli részén tartózkodott, látta nagyanyja gyilkos tettét és jelentette azt a csendőrségnek.

A csendőrség azonnal letartóztatta a gyilkos nagymamát, aki töredelmesen bevallotta tettét.

Kilencéves orosz fiú kalandos vándorlása Európán át

Constantán fogták el a világjáró gyermeket

Constanta, augusztus 1.
Két nap óta a constantai rendőrség igen érdekes és nem mindennapi ügyben kezdett nyomozást. A rendőrség hivatalos érdeklődésének központjában egy 12 éves fiúcska áll, aki Szovjetországból való.

Leon Grafcenko szovjet orosz zsidó származott és ezelőtt három évvel, 9 éves korában úgy apja, mint édesanyja meghaltak. A kilenc éves gyermek, akinek semmiféle hozzátartozója nem maradt, merész tette határozta el magát. Lengyelország felé elhagyta a szovjet állam területét és mivel lengyelül is tudott, egy ideig nagyszerűen élt Lengyelországban a zsidó hitközségek könyörületességéből. Azonban, mivel nem volt lengyel állampolgársága, nemsokára el kellett mennie Lengyelországból is. — Azzal a merész elhatározással, amellyel Oroszországból elindult, átment Csehországba, ahol Prágában élt mint ujságárus. A cseh hatóságok azonban szigorubbak voltak mint a lengyel rendőrség, azért az alig 10 és fél éves gyermeket megállapították, hogy nem cseh állampolgár, azért kiutasították Csehország területéről. A kisfiú mit te-

hetett mást, megint tovább ment egy országgal. Anélkül, hogy magyarul tudott volna, átment Magyarországra, ahol Budapesten rövid két hónap alatt annyira megtanult magyarul, hogy ujságot tudott árulni. Ebből élt egy ideig. A munkanélküliség azonban hamar elvette a gyerektől a sovány kenyeret is, aki 12 éves korában immár negyedszer volt kénytelen vándorbotot venni a kezébe és a negyedik ország határát átlépve, minden utlevél nélkül megjött Romániába, ahol egyenesen Constantára ment. A román hatóságok azonban minden héten razziát tartanak ebben az idegenektől forgalmas városban, azért a kis 12 éves kalandor már az első héten, két nappal ezelőtt a rendőrség kezébe került. Először azt gondolták, hogy kémről van szó, azonban később bebizonyosodott, hogy a kis fiú távol áll minden ilyen szándéktól. Ugy határoztak, hogy értesítik a szovjet hatóságokat. Ha azok vállalják, hogy hazaviszik Oroszországba a gyermeket, akkor kiadják, ha nem, akkor egy kényszerhelyre toloncolják a kisfiut, aki később megnyerheti a román állampolgárságot is.

Ki lesz a jegybank kormányzója?

Bucuresti, aug. 1.
Ismeretes, hogy Manoiilescu elmozdított bankkormányzó közigazgatási pert indított az állam ellen és ezt a pert meg is nyerte azzal, hogy vissza kell helyezni az állásába. Manoiilescu azonban még sem helyezték vissza. Most, hogy Dumitrescu lemondott, Manoiilescu kérvényt intézett a bírósághoz, hogy most helyezze vissza. Valószínű azonban, hogy most is mással fogják betölteni ezt a fontos állást. Az előtérbe legujabban Zauceanu és Mitita Constantinescu neve került.

Bratianu Gheorghe kétszáz párthive visszatért a liberális pártba

Bucuresti, aug. 1.
Szerdán délután hat órakor ünnepélyes keretek között vették fel a liberális pártba az új tagokat. Az új tagok között van Danu volt gheorghista vezér is, aki 200 társával lépett vissza az anyapártba.

Harisnyát,

zoknit zsebken-
dőt, fürdőruhát, szvettert
legolcsóbban, legiobb minőségben

LONDON Kötődében

Kérem a címre ügyelni. Str. Avram Iancu
Gelber bőrüzlettel szemben.

Nem engedik az asszonyok az amerikai négereket az abesszin hadseregbe

Boston, augusztus 1.
Bostonban két toborzó tiszt katonákat toborzott az abessziniai hadsereg részére a négerek között. Többek között sikerült két négert is besorozni, akiknek azonban közbelépett a feleségük és botrányt csaptak. Rövidesen hatalmas botrány támadt, amelyet parázs verekedés követett. A két toborzó tiszt, miután az amerikai hatóságok is közbeléptek, jónak látta kereket oldani. A rendőrség országos körözést adott ki ellenük.

Spenót -- kigyómarás ellen?

Miss Bebbe 21 éves newyorki leány kétszer megharaptatta magát egy hatalmas csörgő kigyóval, hogy bebizonyítsa: a vegetáriánus életmód — és főleg a spenót fogyasztás — érzéketlenné teszi az emberi szervezetet a kigyóméreggel szemben.

Manolescu Strunga lemondott

Bucuresti, aug. 1.

A kormány tagjai tegnap éjjel ismét minisztertanácsra gyűltek össze. A minisztertanácsot megelőzőleg délután is miniszterközi értekezlet volt, amelyen a buzaértékesítési rendszert módosítani fogja. Igen valószínű, hogy ez a kérdés került napirendre a délutáni értekezleten is, amelynek eredményei azonban még nem kerültek nyilvánosságra.

A délutáni értekezlet befejeztével Dinu Gratiu liberális pártelnök kérette magához a kormány több tagját, akikkel beható tárgyalásokat folytatott.

Az esti órákban gyűltek össze ismét a miniszterek a miniszterelnökség palotájában, ahol Tatarescu elnöklelte alatt a kereskedelmi tárca kérdésével foglalkoztak. Mint ismert, ugyanis, Manolescu Strunga egy havi szabadságra ment és távollétében Costinescu egészségügyi miniszter helyettesítette. A szabadság most lejárt volna, de a kormány nem szívesen látta Manolescu Strunga kereskedelmi politikáját. Ezért a tegnapi minisztertanácsra a szintén Bucurestiben tartózkodó Manolescu Strungát is meghívták, akit

Tatarescu miniszterelnök felszólított arra, hogy

mondjon le tárcájáról és vegye át egy másik (a földmívelésügyi) tárca vezetését.

Manolescu Strunga kijelentette, hogy kereskedelem politikáján változtatni nem hajlandó és ezért

lemond tárcájáról.

A minisztertanács a bejelentést tudomásul vette, egyben a mai nap folyamán nyilvánosságra is hozták a lemondást.

Bucuresti, augusztus 1.

Bár Manolescu-Strunga lemondása befejezett tény, a politikai helyzet mindaddig bizonytalan marad, amíg Tatarescu miniszterelnök kihallgatáson nem volt az uralkodónál. Manolescu utóda Costinescu egészségügyi miniszter, aki már egy hónapja vezeti az ügyeket. Az egészségügyi tárca ügyében csak akkor döntenek, hogyha Tatarescu visszatért a királyi kihallgatásról. A miniszterelnök táviratilag kért kihallgatást és csütörtökön délután elutazott Sinaia-ba. A királyi kihallgatás után újabb minisztertanács lesz.

Tisztázódott az episcopiai levágott fejű hulla rejtélye

Tóth Sándor sa'uma-i füszeressegéd az öngyilkos

Oradea, augusztus 1.

Tegnap számunkban jelentettük, hogy az oradeai rendőrségen jelentkezett Tóth Mihály satumarei városi szolga, aki a fényképek után határozottan felismerte a levágott fejű holttestben fiát, a 20 éves Tóth Sándor füszeressegédét.

Tóth Mihály az esti órákban Episcopia községbe ment és a csendőrőrmester jelenlétében agnoszkálta a holttestet.

A levágott fejű hulla rejtélye, amely négy napig foglalkoztatta a város közvéleményét, ezzel végleges megoldást nyert.

Hitlerista tüntetések Danzigban

Varsó, augusztus 1.

Danzigban a nemzeti szocialisták antiszemita tüntetéseket rendeztek. A tüntetések csakhamar lengyelelőn jelleget öltöttek, amelynek során úgy Danzigban, mint Zoppotban a nemzeti szocialisták 20 autót keresztül kasul jártak a szabad kikötő minden helyét és ilyen felírást hordtak: „Németország marad mindig a mi hazánk”. Egyes automobilon hatalmas térképet hordtak körül, amelyen el van törölve a Danzig és a lengyel korridor közötti határ és az egész be van olvasztva a német birodalom határai közé.

Mi az a házág a sodronygyári verekezés gyében?

Oradea, augusztus 1.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Egedi Margit, a Cantemir-utca 57. sz. alatti sodronygyár munkásnője súlyosan bántalmazta munkatársnője, Végh Józsefné 13 éves Manci nevű leányát. Ma megjelent szerkesztőségünkben Egedi Margit és kijelentette, hogy Végh Manci azt állította róla, hogy ő sértő kifejezést használt volna a kislánnyal szemben. Egedi Margit tiltakozott a vád ellen, mire Végh Manci nekítadott. Ő erre védekezésül pofonvágtat a kislányt, majd ellökte magát úgy, hogy az a gépnek esett.

Érdeklődtünk az ügyességen is, ahol közölték velünk, hogy Egedi Margitot kihallgatása után szabadlábba helyezték ugyan, az eljárás tovább folyik ellene.

— Agy- és szívéreimeszesedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes „Ferenc József kesz-rüviz” azáltal, hogy a vápesatorna tartalmát kiméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti.

Valutacsempészs repülőgépen

Bucuresti, aug. 1.

Nem mindennapi módon akarta egy ismert bucurestii kereskedő kihágást elkövetni a deviza rendelet ellen. Busganis Foti ismert bucurestii kereskedő, aki görögországi születésű, elhatározta, hogy repatriál régi hazájába. Minden vagyonát pénzzé tette és úgy határozott, hogy repülőgépen hagyja el az országot. Pénzét, amelyet ideje korán ropogós dollárokkal váltotta be, elrejtette ruházatába és úgy gondolta, hogy mivel repülőgépen utazik, nem fogják kikukutálni és nem találják meg nála a közel egy millió lejt érő idegen valutát. A deviza csalás óta azonban a vámőrök még nagyobb figyelemmel ellenőrzik a pénz kiáramlását, úgy, hogy Busganist is megmotozták és természetesen megtalálták nála a dollárokat. A pénzt elkobozták, a deviza és valuta kihágó kereskedőt pedig letartóztatva átadták az ügyészségnek.

5 oldal. "ERDELYI HÍR" 1935 AUGUSZTUS 3

Most vegyen még állami sorsjegyet,

mert a sok milliós nyeremény csak ezután lesz kihúzva — **Huzás augusztus 15-én.** — Sorsjegyek kaphatók kiadóhivatalunkban Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. Egy sorsjegy ára 400 lei. Vidéki megrendelést az összeg és a portó (ajánlott levélnél 17 lei, rendes levélnél 7 lei) előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk.

A legyek segítségével szökött meg a togházból egy vizsgálati fogoly

Munkács, augusztus 1.

Operettbe illő módon szökött meg a munkácsi fogházból egy csempészs miatt vizsgálati fogságba vetett fogoly. A munkácsi járásbíró egy rabot kért a fogház igazgatótól, aki legyeket fogjon neki, mert halászni akar. Az igazgató a csempészt jelölte ki, aki előbb a folyosón fogott legyeket,

majd lement az udvarra és egy őrizetlen pilanában felült a járásbírónak a kapuhoz támasztott kerékpárjára és kikapkodott a kapun.

A furfangos módon megszökött vizsgálati fogollyal szemben országos körözést rendeltek el.

Baltával és konyhakéssel támadt szerelmi ellenfelére egy oradeai asszony

Oradea, aug. 1.

Véres verekezés játszódott le tegnap Oradeán a Rosetti-utca 1. számú házban Földes Józsefné és Bárány Józsefné között. Földesné már hosszabb ideje lakott Bárány Józsefnénél, aki nemrégiben válópert adott be férje ellen. Földesné beleszeretett a válófélben levő Bárányba. Az asszony állítása szerint ez a vonzalom kölcsönös volt, amivel uton-utfélen eldicsekedett.

Bárányné egyideig türte riválisa dicsekvéseit, tegnap azonban kirobbantak az ellenetek. A két asszony az udvaron találkozott össze, ahol Földesné ismét dicsekedni kezdett. Bárányné indulatos szavakkal vágott vissza, mire Földesné berontott a konyhára, onnan baltával és egy

élesre fent konyhakéssel tért vissza és rátámadt védtelen ellenfelére.

Előbb a baltával akart lesújtani, de a mikor a csapás nem talált, a konyhakéssel felhasította ellenfele karját.

A súlyosan sérült asszonyt sebeivel a kórházba szállították, míg támadóját a rendőrség letartóztatta.

Időjárás

Északi, északkeleti légáramlás, néhány helyen eső vagy zivatar. A hőmérséklet tovább emelkedik.

Tragédia a Josia-telepen

Anyja karjaiban meghalt egy csecsemő a hűvös éjszakában. Bottal ájultra verte szomszédnőjét egy brutális ember

Tragikus haláleset ügyében vezetett be vizsgálatot az oradeai rendőrség bünyügyi osztálya.

Borza Floare Ghirisul de Cris községben 20 éves leány mintegy 3 héttel ezeiőtt a helybeli bábaképezde szülészeti osztályán egy leánygyermeknek adott életet. Röviddel a szülés után a leány elhagyta a kórházat és az egyik Josia telepi ismerősénél húzta meg magát. Néhány nappal ezeiőtt innen azzal távozott, hogy hazatér a falujába és csak ősszel tér vissza. A falujában azonban a kisgyermekével a szegény miatt nem maradhatott meg és ismét visszatért Oradeára. Tegnap a késő esti órákban érkezett meg a városba. Első útja régi ismerőseihez, Muresanékhoz vezetett a Josia telepre. Itt azonban bezárt ajtókra talált, ami hosszas zörgetései ellenére sem nyílt meg. A szerencsétlen leány-anya ekkor valamelyik üres telken húzta meg magát.

A reggeli ébredéskor Borza Floare megdöbbenéssel látta, hogy gyermeke halott. A közelben posztoló őrszemes rendőr állította elő karjában halott gyermekével az anyát a központi rendőrség Valeanu szolgálatos komiszárjánál, aki azután jelentést tett az ügyesszégnek. Az orvosszakértők véleménye szerint a kislány halálát az éhség következtében legyengült szervezetét megtámadott betegség okozta.

Tegnap délután a Josia telep 48-ik utcájának 9. számú házához hívták ki a mentőket, ahol

Enyedi Lajos bottal úgy elverte szem szédnőjét, Jancu Aurelét, hogy azt eszméletlen, életveszélyes állapotban szállították a kórházba.

A véres verekedés ügyében a rendőrség is bevezette a vizsgálatot.

Laval telefonon próbálta jobb belátásra bírni Mussolinit

Genfből jelentik: Laval francia miniszterelnök ma telefonon hosszabb beszélgetést folytatott Mussolini olasz miniszterelnökkel. A beszélgetés során Laval arra kérte fel Mussolinit, hogy hagyjon fel eddigi merev álláspontjával és ellenzéki magatartásával, mert emiatt nem lehet kellő megoldást találni az olasz-abesszin viszály ügyében. Mussolini válaszában kifejtette a francia miniszterelnöknek, hogy a genfi tárgyalások kimenetele semmi konkrét dologgal nem kecsegtet és azok határozatai bizonytalanok számára, mert nem várhat felévig,

vagy egy évig a békéltető bizottság határozatára.

Laval ezután Eden angol főpecsétörrel lépett érintkezésbe, akit értesített a Mussolini olasz miniszterelnökkel folytatott telefonbeszélgetéseinek eredményéről.

A beavatottak szerint Genfben még mindig nem enyhült a helyzet és még mindig aggodalommal tekintenek a tárgyalások kimenetele elé. Abban az esetben, ha csütörtök délután öt órára nem sikerül az ügyben kellő megoldást találni, úgy az ülést elnapolják.

A tengerbe veszett egy szovjet orosz tengeralattjáró

Moszkvából jelentik: A szovjet-orosz hatóságok csak most hozzák nyilvánosságra, hogy a legutóbbi orosz hajóhadak Keleti tengeri gyakorlata alkalmával a B 3 jelzésű vizálatjáró összeütközött egy hadihajóval. Az összeütközés következtében a vizálatjáró elmerült. A rajta levő 8 tisztből és 47 legénységből álló személyzet elveszettnek tekinthető. Az orosz hatóságok intézkedtek, hogy az elsüllyedt tengeralattjárót a víz alól kiemeljék és az elpusztult legénységet méltó katonai pompával temessék el.

Új fordulat a 25 milliós panama ügyében

Bucurestiből jelentik: Tegnap a Banca Nationalában Teodorescu alkormányzó elnöklésével, Lepadatu és Stoicescu adminisztrátorok bevonásával értekezlet volt, a melyen elhatározták, hogy a vezető állásokban levő tisztviselőket kicserélik, úgy, hogy minden osztály élére új tisztviselő kerül. Ezenkívül bevezetik az új ellenőrzési rendszert, amely lehetetlenné teszi, hogy az eddighez hasonló visszaélések történhessenek. A Tempo különben arról értesül, hogy a Banca Nationalában még hét transzferkérvényt találtak, amelyeket mind Vasilescu adott be. Most a vizsgálatot ebben az irányban is kibővítik és meg fogják állapítani, hogy ezek a transzfer engedé-

lyek szabályszerűen lettek-e kiadva, ha nem, úgy ki követte el a visszaélést. Egyes lapok azt állítják, hogy Toni Iliescu, a szenátus elnöke nemcsak a belgák ügyében interveniált, hanem több más ügyben is. A vizsgálat azt is meg fogja állapítani, hogy ezek a vádak megfelelnek-e a valóságnak? Dumitrescu, a volt bankkormányzó különben kijelentette, hogy ő nem ismerte Vasilescut. Az arcát megjegyezte magának, mert többször látta előszobájában és tudja, hogy Vasilescu egyizben egy "tervezet" nyújtott be, amellyel a problémákat akarta megoldani és a transzfer ügyben "nyújtott" tanácsokat. Ezt a tervezetet azonban nem is vették figyelembe.

„Meglógott” a pékműhely bérlője és adós maradt a bérrel

Maurer József Alexandri ucca 58. sz. alatti lakos feljelentést tett volt bérlője, Gottlieb Ernő ellen család címen. A feljelentés szerint Gottlieb bérbe vette pékmű-

helyét, melynek utolsó hónapi bérével adós maradt. Az elmaradt bér fejében Maurer lefoglaltatta Gottlieb fáját. Gottlieb szerdán este jelentkezett Maurernél, hogy

oldja fel a zár alól a lefoglalt fáját, mert sütni akar. Állításának igazolására egy zsák lisztet is hozott. Maurer gyanultanul nyitotta ki a bezárt kamra ajtaját, ahol a lefoglalt fát őrizte. Reggel azonban hiült helyét találta úgy a fának, mint a kenyérnek és a tulajdonosnak is. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Ujabb feljelentések a Mircea vendéglős ellen

Beszámoltunk néhány nappal ezeiőtt arról, hogy a Bazár épületben levő Mircea vendéglő tulajdonosa, Manolescu Stefan ellen család címen több feljelentést tettek a rendőrség bünyügyi osztályán. Amint az előrelátható volt, a feljelentések száma ismét szaporodott eggyel. Farkas Károly, Misszurai Ilona s Fekete László az étterem volt főpincére és pincérei kaució sikkasztás címen tettek feljelentést az ismeretlen helyen tartózkodó Manolescu Stefan ellen. A feljelentés szerint Manolescu a három alkalmazottjától kaució címen 24 ezer leit vett fel, amit aztán az üzletének felosztása után, dacára írásbeli szerződésének elefejtett visszatéríteni. A rendőrség értesülései szerint Manolescu az aradmegyei Radna községben tartózkodik. Az oradeai rendőrség átiratban kérte a radnai csendőrséget, hogy vezessék elő sürgősen Manolescu Stefan.

APROHIRDETESEK

Házmesteri teendők ellátására keresek gyermektelen házaspárt. Jelentkezni naponta kizárólag délután 3—4 óra között, Str. Franceza 12. 3275

Megbízható lapkihordók bevezetett helyekre felvételnek fix fizetéssel. Gyakorkoltak előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Grafológusnő bármilyen bajaiban segíteni tud. Taxa 20 lej. Oradea, Str. Moldova 58-a. 3117

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadó hivataltban.

Lakatos tanuló felvétetik Farkasnál Str. Cogalniceanu 5-a. 3264

Eladó olcsó árban egy alig használt kitiűnő karban levő nagy női Singer Central Bobin varrógép. Cím a kiadóban. 3149

Fémáru gyár keres a lakatos szakmából komoly, erélyes művezetőt. Ajánlatok: "Fémáru gyár" címen e lap kiadója. 3271

Az Erdélyi Magyarok Terjesztése az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot bízunk a kiadó hivataltban.

Ragasztók és fertigolónő állandó munkára felvétetik. Nagyari Testvérek, Aradi-ut 23. 3280

Kifutó lányok, 14 éven felüliek felvétetnek. Anker fehérnemű üzem, Piata Unirii 5. 3279

Perfekt román-magyar iskolázott leány irodai gyakorlattal állást keres. Cimeket „Megbízható” jelígre kiadóba. 3278

Vidéki kereskedősegéd nősülési szándékból megismerkedne némi hozománnyal rendelkező leánnyal. Benősülés lehetséges. Teljes című levelet „Ref. 29” jelígre kiadóhivatal továbbít. 3279

Bejárónő takarítást vagy főzést is vállal. Katler Jánosné, Str. Bratianu 57.

Munkásleány felvétetik, aki már cukorkával dolgozott. Keresztes, Gen. Mo-soiu No. 7. 3284

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NUOMDA. ORADEA